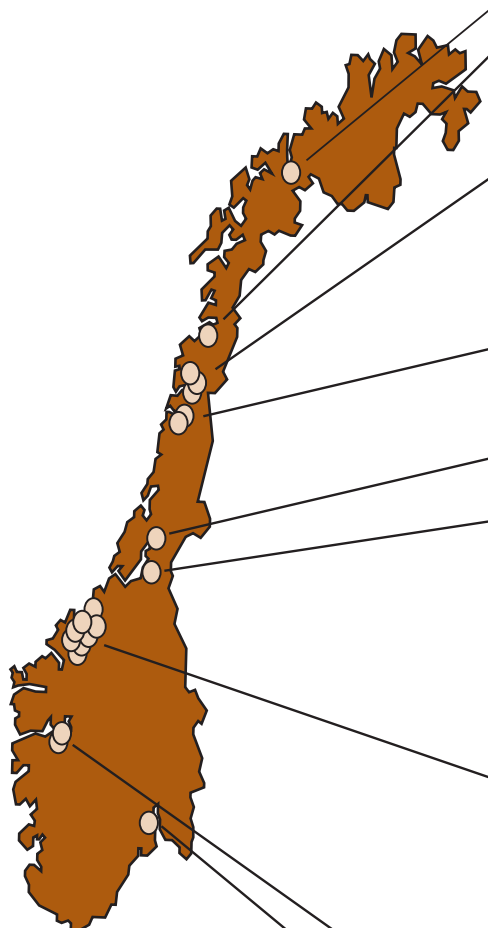

Gyrodactylus salaris dilli Norgga čázádagain 1.6.2008

Ivgojohka
Čiekŋaljohka
Lakselva
Bájjdárjohka
Halsanelva
Hestdalselva
Ranaelva
Slettenelva
Bjerka
Reevhtenjeano
Bardalselva
Sannaelva
Drevja
Fusta
Vaapstejeano
Leirelva
Hundåla
Lundselva
Steinkjervassdr.
Figga

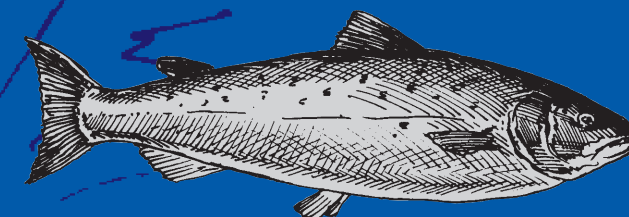
Langsteinelva
Driva
Litledalselva
Usma
Bævra
Storelva
Batnfjordselva
Isa og Glutra
Skorga
Rauma og Istra
Innfjordelva
Mána
Valldalselva
Tafjordelva
Norddalselva
Eidsdalselva
Korsbrekkelva
Aureelva
Vikelva
Vikja
Lærdalselva
Drammenselva
Lierelva
Sandeelva

Dearvasdiedihuvvon johka

Dálkkoduvvon johka

Nuoskkiduvvon johka

Dearvvas guolit boahtte áigái

Ná hehttet *Gyrodactylus salaris* leavvamis

Leat go dus gažaldagat «Gyro» birra ja mo dát njoammudávda leavvá, de váldde oktavuoda Biebmobearrágeahčuín telefonnummar 06040

www.mattilsynet.no

Mii lea Gyrodactylus salaris?

G. salaris lea uhca divrráš vuollil bealle milimehtera. Iežas smávva gaccaiguin darveha iežas gitta ja borrhagoahtá luossaveajehiid čuoma. **G. salaris** laská jodánit ja ovttá luossaveajehis sáhttet šaddat 10000 divrri ovdal go veajet jápmá. Parasihitta gohčoduvvo dávjá luossacirbmasteaddjin dahje dušše «Gyro».

Manne dát guoská munnje?

Dávdda dihte sáhtá luossa alfarot jávkát nuoskkiduvvon jogain. Jus mii eat daga dáinna maidege de gal luossaguolásteapmi Norggas sáhtá šaddat historján. Danne lea hui dehálaš ahte buohkat geat johtet jogaid ja jávrriid mielde dihtet maid sii galget dahkat. Mii fertet buohkat bargat vai parasihitta ii leava eará jogaide.

Gos boahtá G. salaris?

G. salaris soaitá guhkit áiggi leamašan ruošša ja suomabáltalaš jogain, várra lea leamaš Nuorta-Ruotas maid. Orru leamin nu ahte báltalaš luossa gierdá eambo go min luossa. Norggas fuomášedje parasihitta vuosttas gearde 1975:s go bukte gilvaguliid Ruotas. Dat deattuha man dehálaš lea ahte mii várrugasat láhttet go galgat sirdit ja gilvit guliid.

Sáhtá go luossa vuostálastit dávdda?

Norgga luossa ii leat nu gievra vuostálastit parasihitta. Lea eahpesihkar man guhkes áigi manná ovdal go nago-da vuostálastigoahtit nu ahte parasihitta ii uhkit min luossanáli. Nugo mii leat vásihan de «Gyro» infekšuvdna Norgga bealde čázadagain miellidibuktá ahte luossa alfarot jávká.

Mo leavvá parasihitta?

Parasihitta sáhtá leavvat guliid, biergasiid ja čáziid mielde mat bohtet njoammuduvvon čázadagain ja rusttegiin. Eanaš parasihittaleavvamat odđa guovlluide Norggas leat dáhpáhuvvan go njoammuduvvon guliid sirdit ja gilvit, muhto dat maid sáhttet leavvat rusttegiid mielde mat geavahuvvojit iešgudetge čázadagain.

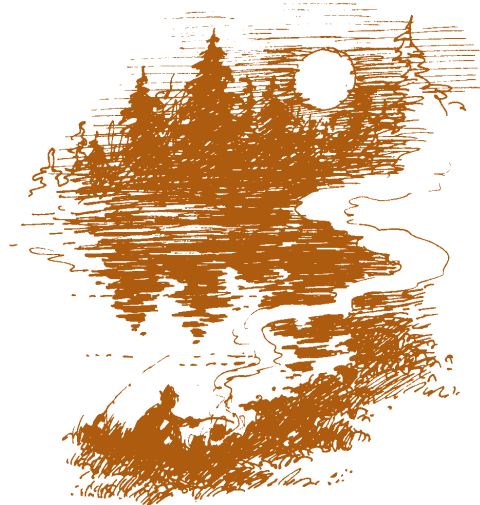
G. salaris sáhtá eallit mannga beaivvi njuoska ja liegga birrasiin, omd. plastihkkaseahkain, jápmán guliid alde, eará biergasiid nugo gálániid, firpmiid, siimmaid ja hoavaid siste. Eai dušše guollerusttegat njoammut, muhto buot maid mii geavahit sáivačázis:

Gummifatnasat, bolstarat, kánut ja kajahkat.

G. salaris ii leat nu váttis goddit – beare čuovvu rievttis vuogi.

Dán it galga dahkat:

- Sirdit dahje gilvit guliid lundui fylkkamánni lobi haga.
- Bassat dahje čollet guliid eará sajiin go doppe gos leat goddán daid.
- Sirdit rusttegiid ovttá čázadagas nubái ovdal go goikadat ja buhtistat daid.
- Leiket čázi eará čázadagaide go dohko gos leat viežžan dan.

Várut dán ovdal go sirddát biergasiid čázadagaid gaskka:

Fina buhtistanstašuvnnas ja buhtis biergasiid, *dahje*

Buhtis ieš Virkon-S:in (sáhtá oastit Felleskjøpas) dahje eará buhtistanávdnasiin. Virkon-S luvvaduvvo čázis gitta 1% luvvadahkan, cirggut biergasa ala ja 15 minuhta manná doiddát. Ovddežis diehtit ahte Virkon-S ii billis biergasiid. Čuovo páhka bagadeami dahje váldde oktavuoda Biebmobearráigeahčuin gos oáččut eambo dieđuid, *dahje*

Muitte buot biergasiid goikadit ovdal go sirddát eará čázadagaide. Dát guoská oaggunbiergasiidda, hoavaide, fatnasiidda, gápmagiidda ja eará biergasiidda mat leat leamaš čázis, *dahje*

Galmmat buot biergasiid unnimusat ovttá beaivvi.

Don gii leat bivdán dahje suhkan olgoriikka dahje njoammuduvvon čázadagain, GALGGAT muitit biergasiid buhtistit ovdal go fas geavahat daid.

MUITTE: Buot čáhce- ja guollefievrrideapmi gaskal čázadagaid miellidibuktá njoammudanvára.

ALE basa ja čolle guoli eará sajiin go doppe gos leat goddán dan.

ALE leike čázi eará čázadahkii go dohko gos leat viežžan dan.